

“అటో వచ్చిందమ్మా !” మా పని వాడి కేక. బొట్టు దిద్దుకుని బయటికి వచ్చాను. వికారాబాద్ లో మా మామయ్య కొడుకు పెళ్ళి. వాడు తమ్ముని కంటే యెక్కువగా మెసిలినవాడు. పెళ్ళికి వెళ్ళి తీరాలి. వికారాబాద్ వెళ్ళే రైలు బండ్లు సమయానికి బయలుదేరితే ఆ రోజు వింత పని ఏదయినా జరుగుతుందని వాడుక. వెళ్ళి ఆటోలో కూర్చున్నాను. “నురు టో జనానికి వస్తారా ?”

మా పనివాడి కేక. “సాయంత్రం వస్తాను. ఉన్నవాళ్ళకే వండేయి. పోనియ్యవయ్యా !” “అమ్మా ! ఆగుండి ...” ఆపాడు. మా చాకలి వాడు వచ్చాడు. “ఏమిటా :” విసుగ్గా అడిగాను. “మా అక్కను అత్తగారేదో అన్నారంట మా అమ్మ వెళ్ళాలంట. అయిదు రూపాయలు అడుక్కు రమ్మంది.”

మారు మాటాడక రూపాయలు ఇచ్చాను.

“పోనియ్యవయ్యా....”

“క్రాంతి!”

“ఓ... ఏమిటండీ ?” నైట్ డ్రస్ తో వచ్చే శ్రీవారిని ఆడిగాను.

“నా పద్ది బయట పెట్టావా ?”

“తీసుకోండి...” మంది పోయింది.

“మహా బండి టైముకు బయలు దేరి నట్టు ఏమిటా తొందర...” అంటున్నా వినిపించుకోకుండా ఆటోను పోనిమ్మన్నాను. పది నిమిషాలే ఉంది సమయము రైలు వేగముయెంత ఉంటుందో గని నా హారు బీటింగ్ మాత్రం హెచ్చించి. నాంపల్లి స్టేషన్ ఫర్లాంగ్ దూరం ఉందనగా ‘బర్’ ‘బర్’ మంటూ ఆటో ఆగిపోయింది.

“ఏమిటయ్యా !”

“ఏం లేదు” అని హాండిల్ తో కుస్తీ పట్ట సాగేడు, ఆటో డ్రైవరు. ఇక లాభం లేదని మీటరు చూచి డబ్బులిచ్చే శాను. నడక ప్రారంభించాను. నిజంగా పెళ్ళిళ్ళలో పట్టు చీరలు కట్టుకోవాలని రూల్ యెవరు పెట్టావోగానివాళ్ళకుపాపం చుట్టుకోవాలి న్యాయానికి. ఉక్క. దానికి తోడు ఏడున్నరకే సూర్యుడు తన ప్రతాపం చూపాడు. స్టేషన్ చేరే సరికి నీరుగారి పోయాను అద్దంలో చూచుకోలేదుగాని పగటి వేషములా తయారయి ఉంటుంది నా అలంకరణ.

అనామిక

“కాంపడీసి నేల ఈనిందా ?” అనుకున్నాను మనసులో. స్టేషనులో జనం విపరీతంగా ఉన్నారు, బండి వెళ్ళిపోయే ఉంటుంది. “పోర్స్ సినిమా షూటింగ్ అవుతుందా ?” అన్నాను. నాకు బాగా తెలుసు. సినిమా షూటింగ్ అనగానే యెగ వ్రాకుతారు జనము.

“షూటింగ్ లేదు బొంబాయి బండి ఢిల్లీ బండి ఒకేసారి వచ్చినయి తల్లీ” అతను యెవరి కోసమో చూస్తున్నాడు

“ఊర్ వెళ్ళిపోయిందా ? నేను వికారాబాద్ వెళ్ళాలి.”

“ఛేమ్ యింది. జల్లి జల్లి వెళ్లు ”

వాడు మాటలో చూపిన జల్లి నడకలో చూపి చబోయి ఇద్దరి ముగ్గురిని ఢీ కొన్నాను. అయిదు నిమిషాలకు బుకింగ్ కవుంటర్ చేరుకున్నాను. ఊపిరి ఆడనట్టుంది. క్యూ కొండవీటి చాంతాడలా వుంది.

“అవున్నే మాలాంటి వారి పెళ్ళికి యెందుకొస్తారు ?”

“తమ్ముడు అంటూ ఉత్తుత్తి ప్రేమేలే...” అందరూ నిఘాఠం ఆడుతున్నట్టు అనిపించింది. ఆ క్యూలో మా బాదువుల అబ్బాయి కనిపించాడు

“యరెకా!” అని అక్కిమెడీస్ లా అరవాలనిపించింది. అతన్ని చూచిన నా ఆనందం ఏం చెప్పను ? యెవరెస్ట్

యెక్కినప్పుడు టెన్సింగ్ కూడా పొంది ఉండదు. అంత ఆనందం.

“బాబూ.... నాకు ఒక టికెట్ తీసుకురా.”

“మంచి దక్కా ! అమ్మా వాళ్ళంతా బండిలో ఉన్నారు. మీరు వెళ్ళండి” అన్నాడు. జనాన్ని తప్పించుకుని, తలపై పెట్టె బెడింగ్తో వచ్చే కూలీతో మొట్టి కాయలు తింటూ, మరో లీటరు చమట ఒడిపించి ప్లాట్ ఫార్మ్ చేరుకున్నాను బండి ప్లాట్ ఫార్మ్ మీద నిద్దంగా ఉంది. మొదట దబ్బా దగ్గర ఆగాను. ఓ ముస్లిం కుటుంబము తమ తోషా (టిఫిన్) విప్పి అప్పుడే భోజనం మొదలు పెట్టారు. యెక్కబోయాను. వాళ్ళంతా కోరస్ గా దిగి పొమ్మన్నారు.

“ఉతరో... (దిగు) ఉతరో...”

“రిజర్వేషనా !”

“చెప్పే మీకి కాదు మాకి చుట్టములు వస్తయి.”

బలవంతంగా నేను యెక్కినా దింపే సేలా ఉన్నారు. ప్రక్క కంపార్టు మెంటు దగ్గరకు వెళ్ళాను. అక్కడ అంతే! ఒక ముస్లిం స్త్రీ అప్యాయంగా భర్తకు చిన్న ప్లేటుతో అన్నం పెడుతుంది. నాకు అనుమానము వచ్చింది. మేల్ లో భోజనాల గొడవ వుండదు. ఉన్నా, ఏ పన్నెండింటికో. సూర్యోదయంతోనే భోజనాల వైభవము ఒక్క బీదర్ బండిలోనే చూస్తాము. అంటే

ఉదయము వెళ్ళాల్సివ బీదర్ బండి వెళ్ళలే దన్న మాట. మరో కంపార్టు మెంటులో యెక్కబోయాను. క్యూలో నిల్చున్న మా బంధువుల అబ్బాయి వగరుస్తూ వచ్చాడు. అప్పుడే గార్డు పచ్చజండ పట్టుకున్నాడు

“తెచ్చావా, బాబూ !” దబ్బులు ఇవ్వబోయాను.

“లేదండీ బెల్ విసిపించి పరుగెత్తుకొచ్చాను.”

“మరెలా ?”

“మీ కెందుకు మీరు యెక్కండి, బేగంపేట్లో అలా బండి ఆగగానే ఇలా దూకి టికెట్లు తెస్తాను” అన్నాడు.

“ఇది మోసం కాదా ?”

“మనము కావాలని చేస్తున్నామా ? పరిస్థితి అలా వచ్చింది యెక్కండి.” అతను యెక్కాడు. నేను యెక్కాను. కాని సీటుపై షిశ్చింతగా కూర్చోలేక పోయాను. టి.సి. వచ్చి ఆడిగితే యెంత అవమానము. అదికాక టికెట్ లేక ప్రయాణం చేయటమా ! పరిస్థితి టి.సి. కి వివరిస్తే ? ఆ సనే చేయాలి. వెంటనే దిగాను. అదృష్టం టి.సి గార్డు ఏవో మాట్లాడుతూ ఒకే చోట ఉన్నారు.

“క్షమించండి” దగ్గరగా వెళ్ళాను. పరిస్థితి అంతా వివరించాను. “ఇప్పుడు టికెట్ కొనే సమయము లేదండీ.”

“తరువాత బండిలో వెళ్ళండి.”

“పెళ్ళికి వెళ్ళలేనండీ.” అన్నాను.

“వెళ్ళి కూర్చోండి. నేను బేగం పేట్లో వచ్చి మాట్లాడుతాను.” అన్నాడు ‘అమ్మయ్య’ అనుకున్నాను. కొండంత బరువు దిగింది. సంకోషంగా ఉంది. గంధీగారు అన్నారు, సమాజాన్ని బాగు చేయాలనే తాపత్రయము కంటే నిన్ను బాగు చేసుకుంటే సమాజం బాగు పడినట్లే అని. నిజంగా చిన్న. చిన్న విషయాలలో జనానికి కక్కుర్తిదేనికో ; చెప్పి బండి యెక్కితే యెంత తేలిక ; టికెట్ లేక యెక్కి బ్రతిమాలుతారు. ఇదే ఊపులో న్యాయాన్ని గూర్చి. నిజాయితీని గూర్చి ఓ చిన్న ఉపన్యాసం దంఓనట్టు గుర్తు. బండి వెళ్ళి కూతుర్లా బేగంపేట చేరుకుంది. మా బంధువుల అబ్బాయి బండి ఆగి, ఆగటం తోనే ఒక్క దూకు, దూకాడు. మరో అయిదు నిమిషాలకు టికెట్లు తీసుకుని వచ్చాడు. అవి తనవారి కిచ్చి నిశ్చింతగా నిలబడ్డాడు. బండి కదులబోయే ముందు టి. సి. వచ్చాడు. అతని వెనుక పోలీసు కూడా ఉన్నాడు. నిజంగా మన ప్రభుత్వం నిజాయితీని మరొక సారి మెచ్చుకున్నాను మనసులో.

“షేడమ్ దబ్బు తియ్యండి.”

రెండు రూపాయల నోటు తీశాను, చిల్లర కోసం చూచాను.”

“ఏడు రూపాయల చిల్లర తియ్యండి.”

“అదేమిటండీ, అంతగా రేట్లు

అనామిక

పెరిగిపోయాయా ?”

“రేటు ఏమిటి ? రెండు రూపాయల చిల్లర టికెట్టు, అయిదు రూపాయల ఫైన్ !”

“ఫైనా ?” తెల్లబోయాను.

“త్వరగా తియ్యండి షేడమ్ ఒక్కొక్కరి దగ్గర ఇంత సేపుంటే ఎలా ?”

“ఫైన్ ఎందుకో నాకు అర్థం కావటం లేదు. మీకు పరిస్థితి అంతా చెప్పాను కదా.” అన్నాను రోషంగా.

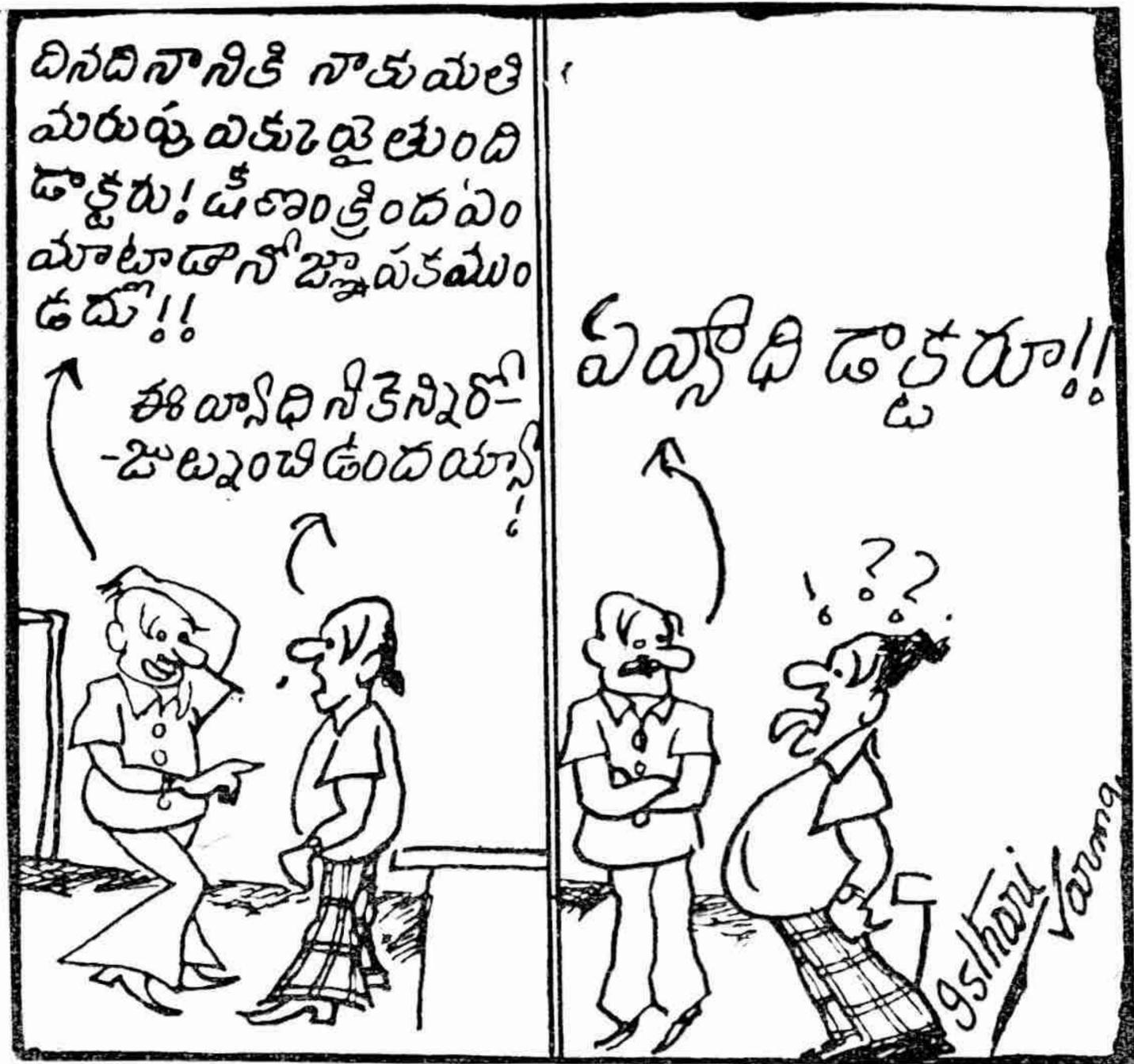
“సిన్సియారిటీ ఖరీదు అంటే బావుంటుంది ఫైన్ అనే బదులు.” అప్పటి వరకు ఎదుటి పేట్లో కూర్చున్న యువకుడు కిసుక్కున నవ్వాడు. టి. సి. కొర కొర చూచాడు.

“చెప్పి ఎక్కారనే అయిదు రూపాయలు. లేకపోతే పదండి.”

పోలీసు అతను నాకు చెబుతున్నాడు.

“నేను మా టికెట్లతో తెచ్చేవాడిని కదక్కా. నన్ను పూర్తిగా మోసగాడి క్రింద జమ కట్టావు.” అన్నట్టున్నాయి మా బంధువుల అబ్బాయి చూపులు.

“మాకు నోట్లో నాలిక లేదనుకున్నావా తల్లీ ! ఇలా జరుగుతుందని మందే తెలుసు.” అన్నట్టున్నాయి అప్పుడే టికెట్లు తెచ్చుకున్న మరొకతని చూపులు. దబ్బు పోయిందని బాధకాదు. నిజాయితీగల దాన్నని బొరిసు విరుచుకోబోయి పెద్ద పూల్ ను అయ్యానే అని బాధపడ్డాను.

దినదినానికి గాతులు
మరువులకు లైతుంది
డాక్టరు! డీకాంక్రింద
మాటాడనో జ్ఞాపకము
ఉదయో!!

ఈ యాసిధిని కెన్నిరో-
-జుట్టించి ఉండయాస్!

వ్యోధి డాక్టరు!!

“ప్లీజ్ !” అన్నాడు టి. సి. మరో సారి.

లాభంలేదని పర్వతీసి పది రూపాయలు ఇచ్చాను.

“రసీదు యివ్వండి.” అన్నాను. పరువు తీశారు. నా సింస్వియారిటీని కొరగానిద్దీ వీరు నా డబ్బు తీసుకోవటానికి వీలులేదు.

“ఇస్తానమ్మా రాయలా వద్దా?” టి. సి, కొర కొర చూచాడు. ఆ తరువాత నాకు చిల్లర రసీదు ఇచ్చారు. అంత వరకున్న చికాకు మాయం అయింది. నా డబ్బు అన్యాయం కాలేదు. ప్రభుత్వానికే పోతుందను

కుంటే చాలా సంతోషంగా వుంది. ప్రభుత్వం ఇంత కచ్చితంగా ఉండటం మంచిదే అనుకున్నాను

అరగంట తరువాత పోలీసు అతను మెల్లగా సీట్లక్రింద గాలించ సాగేడు. చిన్న చిన్న బియ్యం మూటలు బయట పడాయి. అతను మూకను చూచి ఉజ్జాయింపుగా రేటులా చెబుతున్నాడు. టి. సి. రాసుకుంటున్నాడు.

“ఈ మూట ఆ... రెండు రూపాయలు సర్....”

“ఊ... వాడెవరో తలక్రింద పెట్టుకున్నాడు చూడు.”

టి. సి. పైకి చూపాడు. పోలీసు

ఒక్కగుంజ గుంజాడు.

“యెవరా !” అతను లేచాడు.

“తాతగారి బండి ఆనుకున్నావా ! ఈ బియ్యం ఎందుకు తీసుకుపోతున్నావు ?”

అతను ఒల్లు విరుచుకుని లేచాడు. నిర్లక్ష్యంగా క్రిందికి దిగాడు. “తాతగారి బండి అనేనా అందరూ : గేజీ తీసుకుపోతారు ?”

“స్టాప్ ! నాన్ సెన్స్, గేజీ వేరు బియ్యం వేరు.”

“బియ్యం మూడు పూటల బత్తె కావాలంటే చూడకో. బీదర్ లో ఇంటర్ వ్యూఉంది. హోటల్లో ఉండేసత్రాలేదు యెక్కడో ఒండు కుందామని...” మరో బస్తా సంచినుండి ఒక స్టా, చిన్నగిన్నె తీశాడు.

“టికెట్టిది ?” టి. సి. అసమానంగా చూచాడు.

“టికెట్టు లేకుండా యెక్కే అలవాటు ఇంకా కాలేదు. ఇకముందు అవుతుందో యేమో తెలుసు ” అన్నాడు.

“ఊం.... తియ్యండి ఫైన్ ?”

“కిలోన్నర బియ్యానికి ఫైనా ?”

“గింజన్నర బియ్యం అయినా వేస్తాము.”

అయితే మొదట ఈ బస్తాలకంతా ఫైన్ వెయ్యండి.” లోపలి సీట్లనుండి గుంజాడు అతను. టి. సి. ముఖం మెలమెల పోయింది. పోలీసు ముఖం

ఎఱ్ఱగా మారింది.

“అది నీకు అనవసరము.” హూం దాగా చెప్పబోయినా గొంతు కీచుగా వినిపించింది.

“నాకెలా అనవసరము. ప్రభుత్వం చేసే చట్టాలు, జుల్మానాలు అందరకు సమంగా ఉండాలి.”

“అవి వారి బంధువులయా ?” ఎవరో తెలియక అడిగారు. నేను తమాషా చూసున్నాను. కిలోన్నర బియ్యానికి గోలపెట్టే టి. సి. క్వింటాల్ కనిపించినా నిర్లక్ష్యంగా నీకు అనవసరం అంటాడేం ? నేనే గనక ఆయన స్థలంలోవుంటే అతన్ని అభినందించే దాన్ని.

“మీకు మా మూళ్ళు కట్టేవారికి క్వింటాళ్లు అయినా తీసుకుపోవస్తారు. నేను ఒండుకునే బియ్యానికి ఫైన్ వేస్తారా? ఈ న్యాయం దావుంది: అతను పేలవంగా నవ్వాడు. ఆ బియ్యం తాలూకు మనుషులనుకుంటాను. దూరం నిలబడి బిక్కు బిక్కున చూస్తున్నారు. వారు ఆ బియ్యము బ్లాకులో అమ్మాలని తీసుకుపోవటం లేదు. వారికి జీవనోపాధి అది. ఇక్కడ రెండున్నర కిలో కొంటే బీదర్ లో, అవతల అయిదు రూపాయలకి కిలో అమ్ముకుంటారు. వచ్చిన లాంటిలో, టి. సి లకు, పోలీసులకు, దారి ఖర్చులకు పోను, రెండు పూటలకు తిండి దొరుకుతుందో లేదో

అనుమానమే. ఒంటిమీద కండరాలు అనేవి కనిపించటము లేదు. గుడ్డలు కూడా చిరిగిపోయి, మా సి పో యి జిడ్డు ఓడుతున్నాయి.

“మీరు నేను అడిగినట్టు ఫెన్ కట్టాలి అది, ఇది అడగకూడదు.” టి.సి. ఆజ్ఞ

“ఎందుకు కూడదో చెబితే సంతోషిస్తాను.”

“చెప్పవలసిన అవసరం నాకు లేదు.”

“ఎందయ్యా, చదువుకున్నట్టన్నావు! ఆ అమ్మ చూడు చెప్పి యెక్కినా. ఇది రూల్ అంటే తల ఒగ్గి ఫెన్ కట్టలేదా?”

“ఆమెకు చేతకాక, చే వ చ చ్చి ఉండేమో” నా వంక నిరసనగా చూచాడు. నాకు కోపం రాలేదు. నిజంగా నేను చేతకాని దాన్నే.

మాట. మాట పెరిగింది. పోలీసులు తిట్టే బండబూతులు వినలేక ఆతను పోలీసును చాచి లెంపకాయ కొట్టాడు. దాంతో గొడవ పెద్దదే అయింది. ఈ లోగా యెక్కేవా తెక్కారు. దిగేవారు దిగారు బండ అగి నప్పుడు.

“దొంగ సన్యాసులు! మామూళ్ల ముడితే మాట్లాడరు. లేకపోతే ఎక్కడ లేని రూల్స్ వస్తాయి.” కే జి న్న ర బియ్యపు ఆసామి అస్తున్నాడు

“మర్యాదగా మాట్లాడు. ఏకారాబాద్

రాని ఆస్పాట్లక్రింద కేసు పెట్టకపోతే చూడు...”

“చూస్తాను.... ఈ మూటల బియ్యం ఫెన్ లేకుండా యెలా క్రిందికి దిగుతామో”

వికారాబాద్ వచ్చింది. ఆందరం దిగాము క్షణము పెళ్ళి విషయము మరిచిపోయాను. అక్కడ ఏం జరుగుతుందోనని చూచాను. ఇనస్పెక్టర్ రాగానే టి. సి. గర్డు ఏ మాట్లాడారు. ఇనస్పెక్టర్ ఆ బియ్యం తనవని, ఫెన్ క్రింద రూపాయలు టి. సి కిచ్చాడు. కేజిన్న, బియ్యవతను కొర కొర చూచి తను ఫెన్ కట్టాడు.

“దొంగ సన్యాసులు! ఇంట ర్వూ లేకపోతే ఈ దొంగ నాటకానికి అంతుచూచే వాడినిరా” పళ్ల పట పట కొరుకుతూ, కడలే ట్రైన్ ఎక్కాడు. టి. సి. తనూ వెడుతూ ఇన్ స్పెక్టర్ ఇచ్చిన నోట్లు బొత్తిపెట్టి వాపస్ యిచ్చాడు. నా తల తిరిగి పోయింది.

“లోకంలో నీతి నిజాయితీ లేదు.”

“సిన్సియారిటీ లేదు.”

“పిలువలు నాశనమయ్యాయి.”

ఇలాంటివి ఏ నోటచిన్నా వింటుంటాము. సిన్సియారిటీ అరీదు.... యెంత? నాకు తోచదు. మీరయినా చెప్పండి :

“పదండి...పదండి.” మా బంధువులు తొందర పెట్టారు.

